

Miljö- och byggnämnden

§ 13

Dnr 2016/00012

Ryket 1:3 - Anmälan enligt miljöbalken för drift av ett vindkraftverk**Miljö- och byggnämndens beslut**

- Anmälan enligt miljöbalken för uppförande och drift av ett vindkraftverk på fastigheten Ryket 1:3 avslås.

Reservation

Per-Arne Hagby (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Green Extreme AB, organisationsnummer 710529-2051, inkom 2011-09-07 med en anmälan enligt miljöbalken för uppförande och drift av ett vindkraftverk på fastigheten Ryket 1:3.

Ärendet har i omgångar återremitterats till miljö- och byggnämnden med hänvisning till bland annat inarbetning av vindkraftsprogram i översiktsplan. Ärendet har i omgångar överklagats.

2015-11-26 inkom Green Extreme AB med en förnyad/uppdaterad anmälan.

Miljöenheten har efter den reviderade anmälan begärt en komplettering 2015-12-15. Efterfrågad komplettering inkom 2015-12-29.

Ärendet skickades på remiss till berörda myndigheter, närboende, sakägare och andra organisationer. Remissen samordnades med byggenheten.

Ett antal synpunkter inkom inom remisstiden bland annat oro över buller, skuggning och störning på grund av hinderbelysning, synpunkter på verkets påverkan på djur, natur och kulturvärden samt ett antal ytterligare punkter.

2016-01-26 begärde miljöenheten att sökande skulle bemöta de inkomna synpunkter som bedömdes relevanta för miljöenhetens handläggning och faller inom enhetens tillsynsansvar. Sökande inkom med sitt bemötande 2016-02-01.

CC PAH

Miljö- och byggnämnden**Verksamhetsbeskrivning**

Vindkraftverket har en navhöjd på 125 m, en rotordiameter på 100 m och en totalhöjd av ca 175 m. Generatoreffekten kommer att vara 2 MW. Verket kommer att placeras enligt koordinaterna (Sweref 99 1500) X 6 460 919 Y 135 479.

Platsen för vindkraftverket omfattas inte av detaljplan. Den planerade etableringen kommer att påverka landskapsbilden. Vindförhållandena på platsen är enligt uppgift goda. Det finns inga möjligheter att placera fler verk en de projekterade då bullerbelastningen skulle bli för hög med fler än ett verk.

Miljöenhetens bedömning

Miljöenheten bedömer att sökande har påvisat att verksamheten kan bedrivas inom de krav som ställs enligt miljöbalken och dess förordningar.

Miljöenheten bedömer att anmälan bör godtagas och att föreläggande med försiktighetsmått bör utfärdas.

Miljöenheten bedömer att föreslagna försiktighetsmått är rimliga både ekonomiskt och ur miljösynpunkt.

Miljöenhetens förslag till beslut

- Miljö- och byggnämnden godtager inkommen anmälan.
- Med stöd av 26 kapitlet 9 § i miljöbalken (SFS 1998:808) samt 27 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och med hänvisning till 2 kapitlet 3 § miljöbalken förelägger Miljö- och byggnämnden Ödeshögs kommun Green Extreme AB org.nr 556722-4596 att följande försiktighetsmått för verksamhet med vindkraftverk ska gälla på fastigheten Ryket 1:3.
  1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsakligen överensstämmelse med vad sökande angivit i anmälan och i övrigt åtagit sig i ärendet om inget annat framgår av nedanstående försiktighetsmått.
  2. Senast två veckor innan verket tas i drift anmäla detta till tillsynsmyndigheten.
  3. Buller från verket får inte överstiga 40 dB (A) vid bostad.
  4. Inom åtta månader från det att verket tas i drift utföra en ljudmätning (emissionsmätning). Mätningen ska utföras enligt vedertagen metod för att kontrollera att källjudet inte överstiger det källjud som legat till grund för inlämnade bullerberäkningar.

CC PAH

Miljö- och byggnämnden

5. Verket ska från driftsättningens start vara utrustad med system som begränsar skuggning. Den faktiska skuggtiden får inte överskrida 8 tim/år eller 30 min/dag för bostad.
6. Det närliggande hönshuset som är beläget vid verket för ej belastas med någon skuggpåverkan från driften av verket.
7. Hinderbelysning ska utformas på sådant sätt att störning från denna minimeras.
8. Markytor som temporärt utnyttjas under anläggningstiden ska återställas efter avslutat anläggningsarbete.
9. Hantering och förvaring av kemiska produkter samt farligt avfall ska ske på sådant sätt att eventuellt spill eller läckage inte kan förorena omkringliggande mark och vatten.
10. Eftersök av förolyckad fågel och fladdermöss ska göras varannan vecka under perioden mars-maj samt juli-september, övrig tid en gång per månad under en 12 månaders period efter verket tagits i drift. Eftersök bör utföras med hund och resultaten ska dokumenteras och redovisas för tillsynsmyndigheten.
11. Kontrollprogram för fågel och fladdermöss ska upprättas och utarbetas i samråd med tillsynsmyndigheten.
12. Uppkommer oacceptabel påverkan på fågellivet ska ett dtbird system eller liknande installeras för att minimera negativ påverkan på fågellivet.
13. Uppkommer oacceptabel påverkan på fladdermöss ska ett ska verket sättas i så kallat batmode för att minimera negativ påverkan på fladdermöss.
14. Verket ska vara utrustad med system som detekterar och förhindrar isbildning på rotorbladen. Systemet ska vara utformat på sådant sätt att iskastning förhindras.
15. Verksamhetsutövaren ska senast tre månader efter att verksamheten upphört inkomma till tillsynsmyndigheten med en skriftlig anmälan, omfattande en arbets- och tidsplan. Senast två år efter att verksamheten avslutats ska alla delar i anläggningen avlägsnas, komponenter som är tekniskt och ekonomiskt rimligt ska återvinnas och området ska återställas. Avvecklingen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

CC PAH

Miljö- och byggnämnden

16. Ekonomisk säkerhet för avveckling av verksamheten ska ställas i enlighet med sökandes egna förslag och startas samma år som byggnationen påbörjas. Den ekonomiska säkerheten ska utformas på sådant vis att den ej påverkas av ägarbyte konkurs eller liknande, tillsynsmyndigheten ska ha tillgång till den ekonomiska säkerheten om behov uppstår.

Beslutsunderlag

Anmälan enligt miljöbalken daterad 2011-09-07
Reviderad ansökan/anmälan daterad 2015-11-26
Schematisk bild på vindkraftverket
Inkomna remissvar med erinringar
Miljöenhetens begäran om komplettering gällande fågellivet 2015-12-16
Green Extremes komplettering gällande fågellivet 2015-12-29
Green Extremes bemötande av inkomna remissvar 2016-01-19
Miljöenhetens begäran om komplettering 2016-01-27
Green Extremes svar på begäran om komplettering 2016-02-01
Miljöchefens tjänsteskrivelse med förslag till beslut 2016-02-05
Miljöchefens förtydligande gällande bedömning av buller från vindkraftverk

Yrkanden

Per-Arne Hagby (C): bifall till miljöenhetens förslag med ändring av punkt 3: Buller från verket får inte överstiga 40,0 dB vid bostad.

Jonny Stålnapp (KD): avslag till miljöenhetens förslag med motiveringen:

- Jag anser att det inte är förenligt med grundläggande hushållsbestämmelserna i 3 kap. 1 § MB: "Mark och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.
- Jag anser att placeringen är olämplig med hänsyn till vindkraftsplanen "Tematisk tillägg till översiktsplan Framtid Ödeshögs kommun 2010-2030 Tillägg: Riktlinjer för utbyggnad av vindkraft i skogsbygden och övergångsbygden" antagen 2014.
- Jag anser att inlämnad ansökan avviker i allt för hög grad till vindkraftsplanen "Tematisk tillägg till översiktsplan Framtid Ödeshögs kommun 2010 -2030 Tillägg: Riktlinjer för utbyggnad av vindkraft i skogsbygden och övergångsbygden" antagen 2014.

CC PAH

Miljö- och byggnämnden

- Placeringen följer inte Trafikverkets riktlinjer om avstånd till väg, varför trafiksäkerheten kan ifrågasättas med föreslagen placering avseende skuggor, iskast etc på länsväg 918. Etableringen stämmer inte överens med Trafikverkets ”nollvision” med noll döda i trafiken.
- Placeringen innebär också en intressekonflikt, där jag anser att andra intressen än vindkraftutbyggnad äger företräde.
- Ur hälsoaspekt kan placeringen ifrågasättas med hänsyn till de närboendes utsättande av amplitudmodulerat och lågfrekvent ljud.
- Placeringen anses som olämplig då den bryter landskapsbilden, med hänsyn till befintliga verk i området.
- Förslaget följer bara ett fåtal av många riktlinjer.

Propositionsordningar

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutat enligt Jonny Stålnapps (KD) yrkande.

Hur man överklagar

Se bilaga.

Beslutet skickas till

Green Extreeme AB + mb

MR 2011:0229

CC PAH

Miljö- och byggnämnden

§ 14

Dnr 2016/00011

Ryket 1:3 - Ansökan om bygglov för uppförande av ett vindkraftverk**Miljö- och byggnämndens beslut**

- Ansökan om bygglov för uppförande av ett vindkraftverk på fastigheten Ryket 1:3 avslås.

Reservation

Per-Arne Hagby (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Green Extreme AB, organisationsnummer 710529-2051, inkom 2011-09-06 med en ansökan om förhandsbesked för lov för att bygga ett vindkraftverk med en totalhöjd om max 180 meter inom fastigheten Ryket 1:3.

2012-10-16 ersattes ansökan om förhandsbesked med en bygglovsansökan.

Beslut i ärendet sköts upp vid flera tillfällen med hänvisning till att ett tematiskt tillägg till kommunens översiktsplan för vindkraft i skogs- och övergångsbygden först skulle bli klar. Denna plan vann laga kraft 2014-10-30.

I maj 2015 kontaktades Green Extreme AB av byggenheten med begäran om en uppdatering av de gamla handlingarna och redovisning av eventuella ändringar i ansökan. Efter genomgång av ärendet med sökande uppdaterades de ursprungliga handlingarna 2015-06-12. Ansökan har sedan reviderats och kompletterats vid två ytterligare tillfällen, 2015-11-26 och 2015-12-07.

Ansökan gäller bygglov för ett vindkraftverk av typ Vestas, V100-2.0, med rotordiameter om 100 meter samt totalhöjd max 180 meter. Ansökan omfattar byggnation av väg fram till verket och ledningsdragning samt även tillhörande teknikbod/transformatorstation.

De uppdaterade ansökningshandlingarna skickades ut på remiss, 2015-12-16, till berörda grannar, berörda myndigheter, berörda tillståndshavare med radiolänkstråk, berörda flygplatser samt kommunens räddningstjänst och miljöenhet.

CC PAH

Miljö- och byggnämnden

Sökanden har getts möjlighet att bemöta synpunkterna i remissvaren, samt miljöenhetens begäran om komplettering och förtydligande.

Byggenhetens bedömning

Vindkraftverkets placering är i ett område som inte omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Ansökan omfattar även byggnation av väg fram till verket och ledningsdragning samt tillhörande teknikbod/transformatorstation.

De föreslagna åtgärderna får i grund anses vara förenliga med gällande översiktsplan och delvis till det tematiska tillägget för vindkraft i skogs- och övergångsbygden (från 2014-10-30) samt följer grundläggande hushållningsbestämmelser i 3 kap. MB. Varför påverkan på landskapsbilden bedöms acceptabel.

Samtidigt bedöms inverkan på omgivning inte vara så betydande att prövning ska ske genom planläggning, enligt 4 kap. 3 § PBL.

De inkomna synpunkterna från grannar polemiserar med de redovisningar och beräkningar som sökande inlämnat i sina kompletterade specifikationer och bemötande vilka är av betydelse för enhetens bedömning. Sökande ska följa alla sina åtagande enligt inlämnade handlingar och bygglovsbeslut och beakta gällande krav från andra myndigheter.

Skugg- och bullerförhållandena behandlas i samband med miljöanmälan. Om överstigande skugg- och bullernivåer skulle förekomma blir det ett tillsynsärendet vilket hanteras enligt miljöbalken och kommunens miljöenhet. Miljöenheten som tillsynsansvarig kommer att ta hand om varje klagomål enligt miljöbalken.

I kommunens vindkraftsplan, "Tematiskt tillägg till översiktsplan Framtid Ödeshögs kommun 2010-2030 Tillägg: Riktlinjer för utbyggnad av vindkraft i skogsbygden och övergångsbygden" (från 2014-10-30), redovisas kommunens riktlinjer för utbyggnad av vindkraft i skogsbygden och övergångsbygden. I vindkraftsplanen står det bland annat att vindkraftverk bör vara högst 150 meter samt att avstånd till bostadshus bör vara 1000 meter.

I samma dokument redovisas också hur bedömning bör göras av olika frågor, bl.a.:

1-"till bostadshus skall ett tillräckligt skyddsavstånd hållas så att ingen bostad utsätts för ljud överstigande 40dB(A) ekvivalent ljudnivå, enligt Naturvårdsverkets riktlinjer".

CC PAH

Miljö- och byggnämnden

2-”Skuggberäkningar ska göras för bostadshus inom en radie av minst 1000 meter”.

3-”Skuggberäkningar ska utföras enligt Boverkets rekommendationer med redovisning hur riktvärdet 8 h/år och 30 min/dag kan säkerställas för rörliga skuggor”.

4-”Eventuella skuggor på vägar måste studeras vid varje enskilt fall”.

5-”Verk skall vara behandlade med matt yta för att förhindra reflexer”.

Vid bygglovsbedömning tas hänsyn till kommunens översiktsplan, vilket utgör ett viktigt vägledande dokument, däremot är det ej juridisk bindande varför gällande lagar som PBL och MB ligger till grund för bedömning och beslut.

Ansökan med de senaste handlingarna anses uppfylla de krav som krävs för att tillstyrka bygglovets varför byggenheten föreslår miljö- och byggnämnden att bevilja det.

Byggenhetens förslag till beslut

Miljö- och byggnämnden beslutar med stöd av 2 kap. 1, 2, 5, 6 och 6a §§ och 16 kap. 2 § plan- och bygglagen 2010:900 (PBL) samt 6 kap. 1 § 6p planbyggförordningen 2011:338 (PBF) och hänsyn till de grundläggande hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken (MB) bevilja bygglov för ett vindkraftverk inom fastigheten Ryket 1:3, med nedanstående villkor och upplysningar:

- Verket ska uppfylla alla krav enligt inlämnade uppgifter och beräkningar under begagnande av verket, bland annat skugg- och bullerberäkningars riktvärde.
- Den faktiska skuggtiden får inte överskrida 8 tim/år eller 30 min/dag för bostad.
- Buller från verket får inte överstiga 40 dB (A) ekvivalent ljudnivå vid bostad.
- Godkännande av anmälan enligt miljöbalken krävs för drift av vindkraftverket inom fastigheten Ryket 1:3.
- Försvarsmaktens yttrande ska beaktas.
- Verket ska vara fritt från reklam/affischer.
- Rotorbladen ska vara antireflexbehandlade.
- Färgsättning på verket ska ske i samråd med byggenheten.

CC

PAH

Miljö- och byggnämnden

- Sökande/verkets ägare/markägare ska avsätta tillräckligt med medel för nedmontering och återställande av vindkraftsanläggningen, då denna tjänat ut sitt syfte, enligt överenskommelse och åtagande vid miljöprövningen.
- Efter nedmontering ska omedelbart delar som kan återvinnas eller skrotas avlägsnas och fundament sprängas bort och tas upp ur marken samt marken återställas till ursprungligt skick.
- Om olägenheter för grannar, t ex besvärande buller, skugga eller dylikt, skulle uppstå (vid drift av anläggningen), föranleder detta tillsyn enligt Miljöbalken.
- Márten Hollén är av byggherren utsedd kontrollansvarig, enligt 10 kap. 9 § PBL, certifierings nr SC 0969-11.
- Miljö- och byggnämnden kommer att kalla till tekniskt samråd enligt 10 kap 14 § PBL.
- Åtgärden får ej påbörjas innan ett startbesked givits enligt 10 kap 3 § PBL.
- Bygglovet upphör att gälla om åtgärden inte påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från att beslutet vunnit laga kraft.
- Om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete ska arbetet omedelbart avbrytas och förhållandet anmälas till länsstyrelsen av den som leder arbetet.

Följaktligen ska samtliga villkor i beslutet och åtagande enligt ansökan och alla andra inlämnade handlingar från sökande följas.

Beslutsunderlag

Ansökan om bygglov 2015-12-04

Revidering av ansökan daterad 2015-11-26

Schematisk bild på vindkraftverket

Inkomna remissvar med erinringar

Miljöenhetens yttrande daterat 2016-02-04

Green Extremes bemötande av inkomna remissvar 2016-01-19

Miljöenhetens begäran om komplettering 2016-01-27

Green Extremes svar på begäran om komplettering 2016-02-01

Bygglovarkitektens tjänsteskrivelse med förslag till beslut daterad 2016-02-09

CC PAH

Miljö- och byggnämnden

Yrkanden

Per-Arne Hagby (C): bifall till byggenhetens förslag med ändring av punkt 3: Buller från verket får inte överstiga 40,0 dB vid bostad.

Jonny Stålknap (KD): avslag till byggenhetens förslag med motiveringen:

- Jag anser att det inte är förenligt med grundläggande hushållsbestämmelserna i 3 kap. 1§ MB: ”Mark och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företrädare skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.
- Jag anser att placeringen är olämplig med hänsyn till vindkraftsplanen ”Tematisk tillägg till översiktsplan Framtid Ödeshögs kommun 2010-2030 Tillägg: Riktlinjer för utbyggnad av vindkraft i skogsbygden och övergångsbygden” antagen 2014.
- Jag anser att inlämnad ansökan avviker i allt för hög grad till vindkraftsplanen ”Tematisk tillägg till översiktsplan Framtid Ödeshögs kommun 2010 -2030 Tillägg: Riktlinjer för utbyggnad av vindkraft i skogsbygden och övergångsbygden” antagen 2014.
- Placeringen följer inte Trafikverkets riktlinjer om avstånd till väg, varför trafiksäkerheten kan ifrågasättas med föreslagen placering avseende skuggor, iskast etc på länsväg 918. Etableringen stämmer inte överens med Trafikverkets ”nollvision” med noll döda i trafiken.
- Placeringen innebär också en intressekonflikt, där jag anser att andra intressen än vindkraftutbyggnad äger företräde.
- Ur hälsoaspekt kan placeringen ifrågasättas med hänsyn till de närboendes utsättande av amplitudmodulerat och lågfrekvent ljud.
- Placeringen anses som olämplig då den bryter landskapsbilden, med hänsyn till befintliga verk i området.
- Förslaget följer bara ett fåtal av många riktlinjer.

Propositionsordningar

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutat enligt Jonny Stålknapps (KD) yrkande.

Hur man överklagar

Se bilaga

CC PAH

Miljö- och byggnämnden**Beslutet skickas till**

Sökanden + mb

Sakägare

Miljöenheten

Räddningstjänsten

BR 2011:0070

Miljö- och byggnämnden

Ryket 1:3 - Bygglovsprövning av ett vindkraftverk

Förslag till beslut:

Miljö och byggnämnden (MBN) beslutar med stöd av 2 kap. 1, 2, 5, 6 och 6a §§ och 16 kap. 2 § plan- och bygglagen 2010:900 (PBL) samt 6 kap. 1 § 6p plan- byggförordningen 2011:338 (PBF) och hänsyn till de grundläggande hushållnings-bestämmelserna i 3 kap. miljöbalken (MB) bevilja bygglov för ett vindkraftverk inom fastigheten Ryket 1:3, med nedanstående villkor och upplysningar:

- Verket ska uppfylla alla krav enligt inlämnade uppgifter och beräkningar under begagnande av verket, bland annat skugg- och bullerberäkningars riktvärde.
- Den faktiska skuggtiden får inte överskrida 8 tim/år eller 30 min/dag för bostad.
- Buller från verket får inte överstiga 40 dB (A) ekvivalent ljudnivå vid bostad.
- Godkännande av anmälan enligt miljöbalken krävs för drift av vindkraftverket inom fastigheten Ryket 1:3.
- Försvarsmaktens yttrande ska beaktas.
- Verket ska vara fritt från reklam/affischer.
- Rotorbladen ska vara antireflexbehandlade.
- Färgsättning på verket ska ske i samråd med byggenheten.
- Sökande/verkets ägare/markägare ska avsätta tillräckligt med medel för nedmontering och återställande av vindkraftsanläggningen, då denna tjänat ut sitt syfte, enligt överenskommelse och åtagande vid miljöprövningen.
- Efter nedmontering ska omedelbart delar som kan återvinnas eller skrotas avlägsnas och fundament sprängas bort och tas upp ur marken samt marken återställas till ursprungligt skick.
- Om olägenheter för grannar, t ex besvärande buller, skugga eller dylikt, skulle uppstå (vid drift av anläggningen), föranleder detta tillsyn enligt Miljöbalken.
- Mårten Hollén är av byggherren utsedd kontrollansvarig, enligt 10 kap. 9 § PBL, certifierings nr SC 0969-11.
- Miljö- och byggnämnden kommer att kalla till tekniskt samråd enligt 10 kap 14 § PBL.
- Åtgärden får ej påbörjas innan ett startbesked givits enligt 10 kap 3 § PBL.

- Bygglovets upphör att gälla om åtgärden inte påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från att beslutet vunnit laga kraft.
- Om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete ska arbetet omedelbart avbrytas och förhållandet anmälas till länsstyrelsen av den som leder arbetet.

Följaktligen ska samtliga villkor i beslutet och åtagande enligt ansökan och alla andra inlämnade handlingar från sökande följas.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan

Green Extreme AB, org.nr 710529-2051, inlämnade en ansökan, 2011-09-06, om förhandsbesked för lov för att bygga ett vindkraftverk med en totalhöjd om max 180 meter inom fastigheten Ryket 1:3.

Senare, 2012-10-16, ersattes ansökan om förhandsbesked med en bygglovsansökan.

Beslut i ärendet sköts upp vid flera tillfällen med hänvisning till att ett tematiskt tillägg till kommunens översiktsplan för vindkraft i skogs- och övergångsbydgen först skulle bli klar. Denna plan vann laga kraft 2014-10-30.

I maj 2015 kontaktades GreenExtreme AB av byggenheten med begäran om en uppdatering av de gamla handlingarna och redovisning av eventuella ändringar i ansökan. Efter genomgång av ärendet med sökande uppdaterades de ursprungliga handlingarna 2015-06-12. Ansökan har sedan reviderats och kompletterats vid två ytterligare tillfällen, 2015-11-26 och 2015-12-07.

Ansökan gäller bygglov för ett vindkraftverk av typ Vestas, V100-2.0, med rotordiameter om 100 meter samt totalhöjd max 180 meter. Ansökan omfattar byggnation av väg fram till verket och ledningsdragning samt även tillhörande teknikbod/transformatorstation.

Remiss och yttranden

De uppdaterade ansökningshandlingarna skickades ut på remiss, 2015-12-16, till:

- berörda grannar, 36 st.
- berörda myndigheter, 6 st.
- berörda tillståndshavare med radiolänkstråk, 5 st.
- berörda flygplatser, 3 st.
- kommunens räddningstjänst och miljöenhet

Av de inkomna remissvaren har utöver miljöenheten följande sakägare/instanser/intressenter inlämnat erinringar och synpunkter:

- TeliaSonera Skanova Access AB
Se bilaga 4a, dat. 2016-01-04

- Rolf och Rose Marie (Sundbäck) Fransson, fastigheten Syllerstorp 1:5.
Se bilaga 4b dat. 2016-01-07
- Matilda Johansson och Victor Sandström, fastigheten Syllerstorp 2:17
Se bilaga 4c, dat. 2016-01-07
- Rolf och Rose Marie (Sundbäck) Fransson, fastigheten Syllerstorp 1:5, samt Hans Ström, ordförande i Föreningen Rättvis Vind i Holaveden.
Se bilaga 4d, dat. 2016-01-11
- Gunilla V. Elmberg, fastigheten Fräsäng 1:2
Se bilaga 4e, dat. 2016-01-11
- Nils Sjöo och Maritha Andersson, fastigheten Sotäng 1:6
Se bilaga 4f, dat. 2016-01-07
- Sigvard Thörngren, fastigheten Kålstad 1:10
Se bilaga 4g, dat. 2016-01-11
- Kennet Pettersson, fastigheten Syllestorp 1:4
Se bilaga 4h, dat. 2016-01-11
- Kennet Petterson, Margit Staaf, Johan Staaf och Veronika Staaf, fastigheten Syllerstorp 1:4
Lennart och Kerstin Petterson, fastigheterna Syllerstorp 2:10 och 1:6
Lilian Erixon, fastigheten Ryket 1:2
Lars Holgersson, fastigheten Stubben 1:1
Rolf Swahn, fastigheten Sventorp 1:1
har i ett gemensamt yttrande redovisat sina erinringar och synpunkter i en skrivelse med flera bilagor.
Se bilaga 4i, dat. 2016-01-11
- Försvarsmakten
Se bilaga 4j, dat. 2016-01-11
- Skogsstyrelsen
Se bilaga 4k, dat. 2016-01-12
- Trafikverket
Se bilaga 4l, dat. 2016-01-12 och 2016-02-03

Sökande har getts möjlighet att bemöta synpunkterna i remissvaren, 4a-4l, samt miljöenhetens begäran om komplettering och förtydligande.

Vid genomgång av inkommande remissvar konstateras att: berörda myndigheter, bl.a. Försvarsmakten, Trafikverket och Skogsstyrelsen har yttrat sig med de sedvanliga krav och försäkringsåtgärder vilka samtliga ska beaktas från verksamhetsutövare/sökande och ska upptas vid miljöprövningsbeslutet.

Händelseförlopp

2011-09-06 inlämnas en ansökan om förhandsbesked
2012-05-07 meddelar miljö- och byggnämnden (MBN) sökande att de avser att avslå ansökan med motivering att grannar till fastigheten Ryket 1:3 motsatt sig etablering av vindkraftverket.
2012-09-12 återremitterar MBN ärendet till byggenheten för att vidare handläggning bl.a. samråd med länsstyrelsen.
2012-10-16 meddelar sökande att de ändrar ansökan från förhandsbesked till en ansökan om bygglov.
2012-12-10 beslutar MBN att återremittera ärendet till byggenheten i avvaktan tills pågående arbete med tematiskt tillägg till överstiksplan för vindkraft i skogs- och övergångsbygden (TÖP vindkraft) är klar.
2013-03-04 återremitterar MBN (§18/13) återigen ärendet till byggenheten i väntan på TÖP vindkraft.
2013-03-04 överklagar sökande MBN:s beslut (§18/13) till Länsstyrelsen.
2013-10-18 avvisar länsstyrelsen överklagandet och ärendet återlämnas till MBN. MBN överklagar länsstyrelsens beslut.
2014-10-23 fattar mark- miljödomstolen ett avslutningsbeslut och ärendet återlämnas till MBN för vidare handläggning.
2014-10-30 vinner kommunfullmäktiges beslut, 2014-09-29-§ 43, om TÖP vindkraft laga kraft.
2015-05-06 begär byggenheten komplettering av sökande för de gamla inlämnade ansökningshandlingarna.
2015-06-12, 2015-11-26 samt 2015-12-07 kompletteras ansökan.
2015-12-07 remitteras ärendet till miljöenheten och räddningstjänsten.
2015-12-18 skickas remiss till grannar och andra berörda
2016-01-14 kommuniceras alla remissvar och synpunkter med sökande.
2016-01-26 inkom svar från sökande med bemötande av alla remissvar och synpunkter.
2016-02-01 inkom svar från sökande på miljöenheten frågor.

Lagrum**Plan- och bygglagen 2010:900 (PBL)****2 kap. Allmänna och enskilda intressen**

1 § Vid prövningen av frågor enligt denna lag ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen.

2 § Planläggning och prövningen i ärenden om lov eller förhandsbesked enligt denna lag ska syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Bestämmelserna om hushållning med mark-

och vattenområden i **3 kap. och 4 kap. 1-8 §§ miljöbalken** ska tillämpas. Lag (2014:862).

5 § Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Bebyggelse och byggnadsverk som för sin funktion kräver tillförsel av energi ska lokaliseras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till energiförsörjningen och energihushållningen.

6 § Vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till

1. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan,

6 a § Vid planläggning och i ärenden om bygglov enligt denna lag ska bostadsbyggnader

1. lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till möjligheterna att förebygga olägenhet för människors hälsa i fråga om omgivningsbuller, och
2. utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till möjligheterna att förebygga olägenhet för människors hälsa i fråga om omgivningsbuller.

Med olägenhet för människors hälsa avses en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

4 kap. Reglering med detaljplan och områdesbestämmelser

3 § Kommunen ska med en detaljplan pröva ett mark- eller vattenområdes lämplighet för ett vindkraftverk, om

1. vindkraftverket omfattas av krav på bygglov eller anmälan

- enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 eller 8 §,
2. det råder stor efterfrågan på området för bebyggande, och
3. kraftverket inte kan prövas i samband med prövning av ansökan om bygglov, förhandsbesked eller anmälan.

10 kap. Genomförandet av bygg-, rivnings- och markåtgärder

3 § En åtgärd får inte påbörjas innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked, om åtgärden kräver

1. bygglov, marklov eller rivningslov, eller
2. en anmälan enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 8 §.

9 § För den kontroll som avses i 5 § ska det finnas en eller flera kontrollansvariga som

1. har den kunskap, erfarenhet och lämplighet som behövs för uppgiften och kan styrka detta med ett bevis om certifiering, och
2. har en självständig ställning i förhållande till den som utför den åtgärd som ska kontrolleras.

Om det finns flera kontrollansvariga, ska byggherren se till att någon av dem samordnar de kontrollansvarigas uppgifter.

Den certifiering som avses i första stycket 1 ska vara gjord av någon som har ackrediterats för detta ändamål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Certifieringen ska vara tidsbegränsad och avse ett visst slag av arbete. Lag (2011:795).

14 § I fråga om sådana åtgärder som avses i 3 § ska byggnadsnämnden utan dröjsmål efter att lov har getts eller anmälan har kommit in kalla till ett sammanträde för tekniskt samråd, om

1. det krävs en kontrollansvarig enligt det som följer av 9 och 10 §§,
  2. ett sådant samråd inte är uppenbart obehövligt, eller
  3. byggherren har begärt ett sådant samråd.
- Tekniskt samråd behövs inte för sådana åtgärder som avses i

9 kap. 4 a-4 c §§ eller för flyttning av en enstaka enkel byggnad, om byggnadsnämnden inte beslutar annat. Byggnadsnämnden får besluta att tekniskt samråd inte behövs för att flytta flera enkla byggnader. En kallelse enligt första stycket ska vara skriftlig och skickas till byggherren och den eller dem som är kontrollansvariga. Kallelsen ska också skickas till dem i övrigt som enligt detta kapitel ska ges tillfälle att delta i samrådet eller som enligt byggnadsnämndens bedömning bör ges tillfälle att delta. Lag (2015:668).

16 kap. Bemyndiganden

Föreskrifter om planer och områdesbestämmelser

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. att det som gäller i fråga om en byggnad i 8 kap. 1 och 2 §§ ska tillämpas också på en annan anläggning än en byggnad,

Plan- och byggförordning (2011:338)

6 kap. Lov och anmälan m.m.

Bygglov för andra anläggningar än bygg

1 § I fråga om andra anläggningar än byggnader krävs det bygglov för att anordna, inrätta, uppföra, flytta eller väsentligt ändra

6. vindkraftverk som

- a) är högre än 20 meter över markytan,
- b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken,
- c) monteras fast på en byggnad, eller
- d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter,

Miljöbalk (1998:808)

3 kap. Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden

1 § Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov.

Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Bedömning

Åtgärden, vindkraftverkets placering, är belägen i ett område som inte omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Ansökan omfattar även byggnation av väg fram till verket och ledningsdragning samt tillhörande teknikbod/transformatorstation.

De förslagna åtgärderna får i grund anses vara förenliga med gällande översiktsplan och delvis till det tematiska tillägget för vindkraft i skogs- och övergångsbygden (från 2014-10-30) samt följer grundläggande hushållningsbestämmelser i 3 kap. MB. Varför påverkan på landskapsbilden bedöms acceptabel.

Samtidigt bedöms inverkan på omgivning inte vara så betydande att prövning ska ske genom planläggning, enligt 4 kap. 3 § PBL.

De inkomna synpunkterna från grannar polemiserar med de redovisningar och beräkningar som sökande inlämnat i sina kompletterade specifikationer och bemötande vilka är av betydelse för enhetens bedömning. Sökande ska följa alla sina åtagande enligt inlämnade handlingar och bygglovsbeslut och beakta gällande krav från andra myndigheter.

Skugg- och bullerförhållandena behandlas i samband med miljöanmälan. Om överstigande skugg- och bullernivåer skulle förekomma blir det ett tillsynsärende vilket hanteras enligt miljöbalken och kommunens miljöenhet. Miljöenheten som tillsynsansvarig kommer att ta hand om varje klagomål enligt miljöbalken.

I kommunens vindkraftsplan, "Tematiskt tillägg till översiktsplan Framtid Ödeshögs kommun 2010-2030 Tillägg: Riktlinjer för utbyggnad av vindkraft i skogsbygden och övergångsbygden" (från 2014-10-30), redovisas kommunens riktlinjer för utbyggnad av vindkraft i skogsbygden och övergångsbygden. I vindkraftsplanen står det bl.a. att vindkraftverk bör högst vara 150 meter höga samt att avstånd till bostadshus bör vara 1000 meter.

I samma dokument redovisas också hur bedömning bör göras av olika frågor, bl.a.:

- 1- "till bostadshus skall ett tillräckligt skyddsavstånd hållas så att ingen bostad utsätts för ljud överstigande 40dB(A) ekvivalent ljudnivå, enligt Naturvårdsverkets riktlinjer".
- 2- "Skuggberäkningar ska göras för bostadshus inom en radie av minst 1000 meter".
- 3- "Skuggberäkningar ska utföras enligt Boverkets rekommendationer med redovisning hur riktvärdet 8 h/år och 30 min/dag kan säkerställas för rörliga skuggor".
- 4- "Eventuella skuggor på vägar måste studeras vid varje enskilt fall".
- 5- "Verk skall vara behandlade med matt yta för att förhindra reflexer".

Vid bygglovsbedömning tas hänsyn till kommunens översiktsplan, vilket utgör ett viktigt vägledande dokument, däremot är det ej juridisk bindande varför gällande lagar som PBL och MB ligger till grund för bedömning och beslut.

Ansökan med de senaste handlingarna anses uppfylla de krav som krävs för att tillstyrka bygglovets varför byggenheten förslår MBN att bevilja det.

Avgifter:

Bygglovavgift enl. gällande taxa:

Vindkraftverk: $mPBB \times (HF1+HF2) \times N = 44,5 \times (1200+550) \times 0,8 = \mathbf{62\ 300\ kr}$

Transformatorstation: $mPBB \times OF \times (HF1+HF2) \times N = 44,5 \times 4 \times (14+13) \times 0,8 = \mathbf{3845\ kr}$

Kommunicering: $mPBB \times 125 \times N = 44,5 \times 125 \times 0,8 = \mathbf{4\ 450\ kr}$

Faktura skickas separat

Bilagor

1. Ansökan
2. Revidering av ansökan
3. Schematisk bild över ett Vestas V100
4. Alla inkomna remissvar med erinringar/synpunkter
5. Miljöenhetens yttrande
6. GreenExtremes bemötande av inkomna remissvar, 2016-01-19
7. Miljöenhetens begäran om komplettering, 2016-01-27
8. GreenExtremes svar, 2016-02-01

I tjänsten

Davood Maghdoori
Bygglovarkitekt

Hur man överklagar

Se bilaga.

Beslutet ska skickas till

Sökanden + dk
Sakägare
Miljöenheten
Räddningstjänsten
Kungörelse – POIT/Anslagstavlan
Exp:

MILJÖENHETEN

Lars Gadd
0144 35115
lars.gadd@odeshog.se

Greenextreme Ab
Falkenbergsgatan 3

412 85 GÖTEBORG

Förslag till beslut om föreläggande med försiktighetsmått vid upprättande och drift av ett vindkraftsverk på fastigheten Ryket 1:3

En anmälan om uppförande och drift av ett vindkraftsverk på fastigheten Ryket 1:3 har inkommit till Ödeshögs kommun från Green Extreme AB.

Förslag till Beslut

Miljö- och byggnämnden godtager inkommen anmälan.

Med stöd av 26 kapitlet 9 § i miljöbalken (SFS 1998:808) samt 27 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och med hänvisning till 2 kapitlet 3 § miljöbalken förelägger Miljö- och byggnämnden Ödeshögs kommun Green Extreme AB org.nr 556722-4596 att följande försiktighetsmått för verksamhet med vindkraftverk ska gälla på fastigheten Ryket 1:3.

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsakligen överensstämmelse med vad sökande angivit i anmälan och i övrigt åtagit sig i ärendet om inget annat framgår av nedanstående försiktighetsmått.
2. Senast två veckor innan verket tas i drift anmäla detta till tillsynsmyndigheten.
3. Buller från verket får inte överstiga 40 dB (A) vid bostad.
4. Inom åtta månader från det att verket tas i drift utföra en ljudmätning (emissionsmätning). Mätningen ska utföras enligt vedertagen metod för att kontrollera att källjudet inte överstiger det källjud som legat till grund för inlämnade bullerberäkningar.
5. Verket ska från driftsättningens start vara utrustad med system som begränsar skuggning. Den faktiska skuggtiden får inte överskrida 8 tim/år eller 30 min/dag för bostad.
6. Det närliggande hönshuset som är beläget vid verket för ej belastas med någon skuggpåverkning från driften av verket.

7. Hinderbelysning ska utformas på sådant sätt att störning från denna minimeras.
8. Markytor som temporärt utnyttjas under anläggningstiden ska återställas efter avslutat anläggningsarbete.
9. Hantering och förvaring av kemiska produkter samt farligt avfall ska ske på sådant sätt att eventuellt spill eller läckage inte kan förorena omkringliggande mark och vatten.
10. Eftersök av förolyckad fågel och fladdermöss ska göras varannan vecka under perioden mars-maj samt juli-september, övrig tid en gång per månad under en 12 månaders period efter verket tagits i drift. Eftersök bör utföras med hund och resultaten ska dokumenteras och redovisas för tillsynsmyndigheten.
11. Kontrollprogram för fågel och fladdermöss ska upprättas och utarbetas i samråd med tillsynsmyndigheten.
12. Uppkommer oacceptabel påverkan på fågellivet ska ett dtbird system eller liknande installeras för att minimera negativ påverkan på fågellivet.
13. Uppkommer oacceptabel påverkan på fladdermöss ska ett ska verket sättas i sk batmode för att minimera negativ påverkan på fladdermöss.
14. Verket ska vara utrustad med system som detekterar och förhindrar isbildning på rotorbladen. Systemet ska vara utformat på sådant sätt att iskastning förhindras.
15. Verksamhetsutövaren ska senast tre månader efter att verksamheten upphört inkomma till tillsynsmyndigheten med en skriftlig anmälan, omfattande en arbets- och tidsplan. Senast två år efter att verksamheten avslutats ska alla delar i anläggningen avlägsnas, komponenter som är tekniskt och ekonomiskt rimligt ska återvinnas och området ska återställas. Avvecklingen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.
16. Ekonomisk säkerhet för avveckling av verksamheten ska ställas i enlighet med sökandes egna förslag och startas samma år som byggnationen påbörjas. Den ekonomiska säkerheten ska utformas på sådant vis att den ej påverkas av ägarbyte konkurs eller liknande, tillsynsmyndigheten ska ha tillgång till den ekonomiska säkerheten om behov uppstår.

Bakgrund

Green Extreme AB inkom med en anmälan av verksamheten enligt miljöbalken 2011-09-08. Ärendet har av nämnden i omgångar återremitteras med hänvisning till bland annat inarbetning av vindkraftsprogram i översiktsplan. Ärendet har i omgångar överklagats.

2015-11 26 inkom till miljöenheten Green Extreme AB med en förnyad/uppdaterad anmälan.

Miljöenheten har efter den reviderade anmälan begärt en komplettering 2015-12-15. Efterfrågad komplettering inkom 2015-12-29.

Remiss och yttrande

Ärendet skickades på remiss till berörda myndigheter, närboende, sakägare och andra organisationer, remiss samordnades med bygglovsenheten.

Ett antal synpunkter inkom inom remisstiden bl a oro över buller, skuggning och störning på grund av hinderbelysning, synpunkter på verkets påverkan på djur, natur och kulturvärden samt ett antal ytterligare punkter. 2016-01-26 begärde miljöenheten att sökande skulle bemöta de inkomna synpunkter som bedömdes relevanta för miljöenhetens handläggning och faller inom enhetens tillsynsansvar. Sökande inkom med sitt bemötande 2016-02-01.

Verksamhetsbeskrivning

Det planerade vindkraft verket består av ett verk på fastigheten Ryket 1:3. Verket kommer att ha en navhöjd på 125 m, en rotordiameter på 100 m och en totalhöjd av ca 175 m. Generatoreffekt kommer att vara 2 MW. Vindkraftverket kommer att placeras enligt koordinaterna (Sweref 99 1500) X 6 460 919 Y 135 479. Under bygghfasen sker tunga transporter då maskiner, anläggningsmaterial och vindkraftverk ska fraktas till platsen. Under drifttiden sker mestadels lätta transporter vid normal service och underhåll.

Lokalisering

Platsen för vindkraftsverket omfattas inte av detaljplan. Den planerade etableringen kommer att påverka landskapsbilden. Vindförhållandena på platsen är enligt uppgift goda. Det finns inga möjligheter att placera fler verk en de projekterade då bullerbelastningen skulle bli för hög med fler än ett verk.

Buller

Ljud från vindkraftverk är av två typer- mekaniskt ljud från växellåda eller generator och aerodynamiskt ljud vilket alstras då rotorbladen passerar genom luften. Naturvårdsverkets vägledning gällande buller från vindkraftverk anger att ljud från vindkraftverk inte bör överstiga 40 dB (A) utomhus vid bostäder. Enligt Naturvårdsverket riktlinjer ska inga decimaler anges utan hela tal ska anges enligt avrundningsregeln i svensk standard (SS 01 41 41 Regel A), således ska 40,4 dB betraktas som 40 dB. Bullerberäkningar är inlämnade i samband med anmälan. Beräkningarna är baserade på Naturvårdsverkets rekommenderade metod "Ljud från vindkraftverk", 2010 (NV 382-6897-07 Rv). De bostäder som faller inom området som bedöms kunna påverkas av ljud är till 30 st, och avståndet mellan verket och bostäderna är från 490 m till 1824 m. Enligt beräkningarna kommer tre fastigheter hamna på eller nära begränsningsvärdet 40 dB. Två bostäder kommer att utsättas för 40 dB, en bostad för 39 dB, en bostad kommer att belastas med 37 dB de övriga 26 bostäderna kommer att belastas med 35 dB eller mindre.

Skuggningar

Vindkraftverk ger upphov till skuggningar som kan skapa irritation och stressreaktioner hos människor. Undersökningar gällande skuggningars påverkan på tamboskap tyder på att dessa snabbt anpassar sig om det uppkommer någon reaktion (Naturvårdsverkets rapport 6499 "Vindkraftens påverkan på landlevande däggdjur). Om skuggor upplevs och är störande för omgivningen hänger samman med navhöjd, rotordiameter, solstånd, avstånd, väder, siktförhållande vindriktning och topografi.

Gällande praxis ger en begränsning av faktisk skuggtid till max 8 timmar per år och 30 minuter per dag. Ingen av bostäderna förväntas överskrida det faktiska värdet 8 timmar per år däremot riskeras värdet 30 minuter per dag enligt beräkningarna överskridas vid fyra platser samt en plats hamnar på 30 minuter.

Inga fastigheter förväntas överskrida 8 timmar skuggning per år, riktvärdet 30 timmar i värsta fall överskrides vid två fastigheter och 30 minuter per dag i värsta fall överskrides vid fyra fastigheter och en fastighet får i värsta fall 30 minuter per dag.

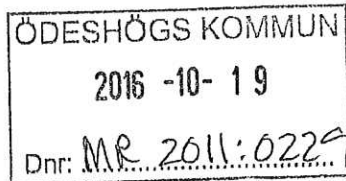
Bedömning

Miljö- och byggnämnden bedömer att sökande har påvisat att verksamheten kan bedrivas inom kraven som ställ enligt miljöbalken och dess förordningar.

Miljö- och byggnämnden bedömer att anmälan bör godtagas och att föreläggande med försiktighetsmått bör utfärdas.

Miljö- och byggnämnden bedömer att ovanstående försiktighetsmått är rimliga både ekonomiskt och ur miljösynpunkt.

OBS! Rubrikerna "Bakgrund" och "Bedömning" kan komma att kompletteras.

GreenExtreme AB
Fabriksgatan 4
531 30 Lidköping

Överklagande av beslut avseende anmälan för uppförande och drift av ett vindkraftverk på fastigheten Ryket 1:3 i Ödeshögs kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen upphäver beslutet och återlämnar ärendet till Miljö- och byggnämnden för fortsatt handläggning.

Överklagat beslut

Miljö- och byggnämndens i Ödeshögs kommun beslut den 15 februari 2016, dnr 2016/00012, § 13, att avslå anmälan enligt miljöbalken för uppförande och drift av ett vindkraftverk på fastigheten Ryket 1:3.

Som skäl för beslutet anges bl.a. följande. Åtgärden är inte förenlig med de grundläggande hushållningsbestämmelserna i 3 kap. 1 § MB. Placeringen är olämplig med hänsyn till vindkraftsplanen "Tematiskt tillägg till översiktsplan Framtid Ödeshögs kommun 2010-2030 Tillägg: Riktlinjer för utbyggnad av vindkraft i skogsbygden och övergångsbygden". Ansökan avviker i för hög grad från denna. Placeringen följer inte Trafikverkets riktlinjer om avstånd till väg, varför trafiksäkerheten kan ifrågasättas med föreslagen placering avseende skuggor, iskast etc. på länsväg 918. Etableringen stämmer inte överens med Trafikverkets "nollvision" med noll döda i trafiken. Placeringen innebär en intressekonflikt, där andra intressen än vindkraft äger företräde. Ur hälsoaspekt kan placeringen ifrågasättas med hänsyn till de närboendes utsättande för amplitudmodulerat och lågfrekvent ljud. Placeringen anses som olämplig då den bryter landskapsbilden, med hänsyn till befintliga verk i området. Förslaget följer bara ett fåtal av många riktlinjer.

Bakgrund

Bygg- och miljönämnden beslutade den 4 mars 2013, § 19/13, dnr MR 2011-229, att återremittera ärendet till förvaltningen för att invänta inarbetning av vindkraftprogrammet i kommunens översiktsplan. Skälet till beslutet uppgavs vara att undvika felaktiga beslut och feltolkning av kommunens planarbete.

Beslutet överklagades till Länsstyrelsen som den 18 oktober 2013, dnr 505-3904-13, beslutade att avvisa överklagandet. Som skäl för beslutet angavs att nämndens beslut att återremittera ärendet saknar rättsverkan.

Överklagandet m.m.

GreenExtreme AB har överklagat beslutet och yrkar, som Länsstyrelsen uppfattar överklagandet, att beslutet ska upphävas och miljöanmälan godtas.

Bolaget anför i huvudsak följande. Ett vindkraftverk tar efter färdigställande ca 25-30 kvm i anspråk och närområdet kan även under verkets livstid användas för betesmark och brukbar åkermark. Det är främst under byggnationen som området inte kan nyttjas enligt tidigare förutsättningar. Området har en hög medelvind och ett vindkraftverk kan därför anses optimalt för att tillvarata de naturresurser som finns i kommunen. Översiktsplanen och det tematiska tillägget är inte juridiskt bindande. Åtgärden avviker från vindkraftsplanen i två avseenden; dels godkännande från markägare om ett vindkraftverk byggs inom 1000 meter från bostadshus och dels att vindkraftverket inte bör överstiga totalhöjden 150 meter. Etableringen uppfyller däremot kraven på max 40 dBA vid bostadshus samt riktvärdet om 8 timmar per år i skuggbildning. Trafikverket har gjort ett formellt fel i sitt remissförfarande. Bolaget anser dock att trafiksäkerheten vid länsväg 918 inte utgör ett hinder för vindkraftsbyggnationen. Det framgår inte av nämndens beslut vilka andra intressen i området som äger företräde framför vindkraftsutbyggnaden. Fåglar och fladdermöss har avhandlats och försiktighetsmått påtalar vad som bör göras för att undvika skada på dessa. En arkeologisk undersökning kommer att genomföras innan byggnationen. Ett vindkraftverk på 175 meter kommer av naturliga orsaker att synas i landskapet. Att nämnden hänvisar till befintliga verk i området är ett svepskäl för att undvika fler etableringar i närområdet. Nämnden bör specificera vilka riktlinjer bolaget bryter mot. Det finns inga direkta hinder mot vindkraftsutbyggnad i området. Vidare ifrågasätter bolaget om jäv förekommit med anledning av att Jonny Stålnapp tidigare varit med i intresseorganisationen Rättvis Vind. Ett beslut bör vara fattat och motiverat utifrån opartiska grunder och lagstiftningar.

Tillämpliga bestämmelser

Miljöbalken

Av 2 kap 3 § miljöbalken (1998:808) (MB) framgår att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I 9 kap 3 § MB anges att med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Enligt 9 kap. 6 § MB får regeringen meddela föreskrifter om att det ska vara förbjudet att utan tillstånd eller innan anmälan har gjorts anlägga eller driva vissa slag av fabriker, andra inrättningar eller annan miljöfarlig verksamhet.

Av 26 kap. 9 § MB framgår att en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet får besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Miljöprövningsförelägganden

Av 21 kap. 12 § miljöprövningsförelägganden (2013:251) framgår att anmälningsplikt C och verksamhetskod 40.100 gäller för verksamhet med

1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter,
2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller
3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.

Förelägganden om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Av 27 § förelägganden (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) framgår att när ett anmälningsärendet är tillräckligt utrett, ska den myndighet som handlägger ärendet meddela föreläggande om försiktighetsmått eller förbud enligt miljöbalken om det behövs, eller förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd enligt 9 kap. 6 § miljöbalken.

Översiktsplan m.m.

För området gäller översiktsplanen Framtid Ödeshögs kommun 2010-2030, som antogs av kommunfullmäktige 2010-10-25, § 87. Översiktsplanen innehåller ingen vägledning kring hur marken på fastigheten Ryket 1:3 är avsedd att användas.

Kommunfullmäktige i Ödeshögs kommun antog 2010-10-25, § 88, ett vindkraftsprogram med riktlinjer för utbyggnad av vindkraft i skogsbygden och övergångsbygden. 2014-09-29 antog kommunfullmäktige samma vindkraftsprogram som ett tematiskt tillägg till översiktsplanen Framtid Ödeshögs kommun 2010-2030. I vindkraftsprogrammet anges bl.a. att bostadsbebyggelse som kan komma att påverkas av vindkraftsetablering finns inom programområdet. I den mån det innebär begränsningar för annans mark, ska det finnas en skriftlig överenskommelse mellan parterna som underlag för bygglovsbeslut. Riktlinjen är att vindkraftverk normalt aldrig bör placeras närmare enskilt bostadshus än 1000 meter. I de fall man har en dokumenterad överenskommelse mellan berörda parter kan man bygga närmare än 1000 meter till bostad.

Länsstyrelsens bedömning

Anmälan avser uppförande och drift av ett vindkraftverk. Verket har en effekt om 2 MW, navhöjd om 125 meter, rotordiameter om 100 meter och totalhöjd om 175 meter.

Miljö- och byggnämnden har beslutat att avslå anmälan. Av 27 § FMH framgår att nämnden, när anmälningsärendet är tillräckligt utrett, ska meddela föreläggande om försiktighetsmått eller förbud enligt miljöbalken om det behövs, eller förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd. Länsstyrelsen uppfattar nämndens beslut på så sätt att nämnden förbjudit uppförande och drift av verket. Det är också så som klaganden uppfattat beslutet. Det kan dock ifrågasättas om beslutet att avslå anmälan formellt sett är att betrakta som ett förbud.

Länsstyrelsen har att pröva om nämnden haft fog för sitt beslut.

Förenlighet med miljöbalkens bestämmelser

Nämnden har angivit som skäl för sitt beslut att åtgärden inte är förenlig med bestämmelsen i 3 kap. 1 § MB. Nämnden har dock inte angivit på vilket sätt åtgärden inte är förenlig med bestämmelsen eller motiverat sitt ställningstagande i detta avseende. Det har enligt Länsstyrelsens mening inte heller framkommit några uppgifter som tyder på att förutsättningarna i 3 kap. 1 § MB inte är uppfyllda. Länsstyrelsen finner därför att det inte finns skäl att förbjuda uppförande och drift av verket på denna grund.

Förenlighet med översiktsplan och övriga riktlinjer

Som skäl för sitt beslut har nämnden även angivit att placeringen är olämplig med hänsyn till tillägget till vindkraftsplanen, att ansökan avviker i för hög grad från tillägget samt att förslaget bara följer ett fåtal av många riktlinjer.

Nämnden har dock inte angivit på vilket sätt placeringen är olämplig med hänsyn till tillägget till översiktsplanen eller på vilket sätt anmälan avviker från tillägget. Nämnden har inte heller angivit vilka övriga riktlinjer som åsyftas som skäl för att förbjuda uppförande och drift av verket.

Länsstyrelsen konstaterar att en översiktsplan utgör ett viktigt vägledande dokument, men att den inte är rättsligt bindande. Andra typer av riktlinjer är inte heller bindande. Länsstyrelsen finner mot bakgrund därav att det inte finns skäl att förbjuda uppförande och drift av verket med hänvisning till att åtgärden inte är förenlig med tillägget till översiktsplanen, avviker från tillägget eller enbart följer ett fåtal av många riktlinjer.

Intressekonflikt

Vidare har nämnden angivit att placeringen innebär en intressekonflikt där andra intressen än vindkraftsutbyggnad äger företräde. Nämnden har dock inte angivit vilka andra intressen som åsyftas eller motiverat varför dessa äger företräde. Länsstyrelsen finner därför att det inte finns skäl att förbjuda uppförande och drift av verket på denna grund.

Landskapsbild

Som skäl för sitt beslut har nämnden även angivit att placeringen anses olämplig då den bryter landskapsbilden, med hänsyn till befintliga verk i området.

Länsstyrelsen konstaterar att den plats där verket ska uppföras inte är belägen inom område som utgör riksintresse eller att platsen är skyddad på annat sätt. I ansökningshandlingarna anges att närmsta befintliga verk är beläget ca 2,6 km från den föreslagna platsen.

Enligt Länsstyrelsens mening är vindkraftverk till sin natur sådana att de sannolikt kommer att utgöra ett dominerande inslag i landskapsbilden oavsett lokalisering. Länsstyrelsen bedömer att det inte framkommit något i ärendet som tyder på att åtgärden skulle påverka landskapsbilden i det ifrågavarande området på ett sådant sätt att det på grund därav finns skäl att förbjuda uppförande och drift av verket.

Trafiksäkerhet

Vidare har nämnden som skäl för sitt beslut angivit att placeringen inte följer Trafikverkets riktlinjer om avstånd till väg och att trafiksäkerheten på länsväg 918 kan ifrågasättas med hänsyn till skuggor, iskast etc. från verket.

Av handlingarna i ärendet framgår att Trafikverket har beretts möjlighet att yttra sig över ansökan. Av yttrandet framgår att Trafikverket inte har något att erinra mot verkets placering under förutsättning att säkerhetsavståndet till allmän väg inte understiger verkets totalhöjd. Trafikverket anger i yttrandet att säkerhetsavståndet klaras. I yttrandet anger Trafikverket även att det inom ramen för bygglovets även bör säkerställas att det inte finns någon risk för iskast mot allmän väg eller järnvägsanläggning. Detta kan ske genom tekniska åtgärder på vindkraftverket eller genom att verket placeras utanför riskavståndet.

Trafikverket har således inte haft något att erinra mot att verket uppförs på den ifrågavarande platsen. Det är dessutom möjligt att vidta tekniska åtgärder på verket för att minska risken för iskast och skuggor från verket. Nämnden har bl.a., i samband med miljöanmälan, möjlighet att vid behov förelägga verksamhetsutövaren att tillse att sådana åtgärder vidtas. Länsstyrelsen bedömer därför att det saknas skäl att förbjuda uppförande och drift av verket med hänvisning till risken för iskast och skuggor mot vägen.

Buller

Nämnden har angivit att placeringen av verket kan ifrågasättas ur hälsoaspekt med hänsyn till de närboendes utsättande för amplitudmodulerat och lågfrekvent ljud.

Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer och fast praxis bör ljudnivån från vindkraftverk vid bostäder inte överstiga 40 dBA.

Av ansökningshandlingarna framgår att ljudnivån beräknas uppgå till 40 dBA vid bostadshuset på fastigheten Ryket 1:3. Vid övriga bostadshus i området beräknas ljudnivån bli lägre. Länsstyrelsen bedömer mot bakgrund därav att verket kan godtas ur bullersynpunkt.

Nämnden har, i samband med miljöanmälan avseende verket, möjlighet att vid behov förelägga sökanden att tillse att ljudnivån från verksamheten vid bostäder inte överstiger 40 dBA.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis finner Länsstyrelsen att de skäl som Miljö- och byggnämnden angivit inte utgör grund för att förbjuda uppförande och drift av det ifrågavarande vindkraftverket. Beslutet ska därför upphävas och återlämnas till Miljö- och byggnämnden för fortsatt handläggning.

Övrigt

Länsstyrelsen har samma dag beslutat i ärende med dnr 403-2575-16 som avser överklagande av nämndens beslut att avslå ansökan om bygglov för verket.

Hur man överklagar

Se bilaga (formulär 140, Mark- och miljödomstolen)

I den slutliga handläggningen har även miljöskyddshandläggare Göran Thunberg, miljöskydds-enheten, och samhällsbyggnadsdirektör Jan Persson, kultur- och samhällsbyggnads-enheten, deltagit.

Kristina H Samuelsson

Chefsjurist

Susanne Eriksson

Länsjurist

Kopia till:

Miljö- och byggnämnden i Ödeshögs kommun, 599 80 Ödeshög + dk

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga beslutet skall göra det i ett brev, som skickas till

Länsstyrelsen
581 86 LINKÖPING

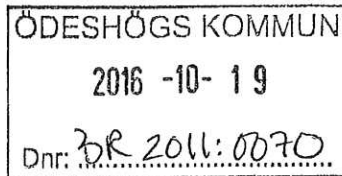
Brevet måste ha kommit hit inom **tre veckor** från den dag då den som klagat fått del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet för prövning till *Mark- och miljödomstolen*.

I brevet skall du ange vilket beslut som överklagas och hur du vill att beslutet skall ändras. Uppge också namn, adress och telefonnummer.

Om du behöver fler upplysningar, kan du vända dig till länsstyrelsen.

Formulär 140 (2011)

GreenExtreme AB
Fabriksgatan 4
531 30 Lidköping

Överklagande av beslut om bygglov för uppförande av ett vindkraftverk på fastigheten Ryket 1:3 i Ödeshögs kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen upphäver beslutet och återlämnar ärendet till Miljö- och byggnämnden för fortsatt handläggning.

Överklagat beslut

Miljö- och byggnämndens i Ödeshögs kommun beslut den 15 februari 2016, dnr 2016/00011, § 14, att avslå ansökan om bygglov för uppförande av ett vindkraftverk på fastigheten Ryket 1:3.

Som skäl för beslutet anges bl.a. följande. Åtgärden är inte förenlig med de grundläggande hushållningsbestämmelserna i 3 kap. 1 § MB. Placeringen är olämplig med hänsyn till vindkraftsplanen "Tematiskt tillägg till översiktsplan Framtid Ödeshögs kommun 2010-2030 Tillägg: Riktlinjer för utbyggnad av vindkraft i skogsbygden och övergångsbygden". Ansökan avviker i för hög grad från denna. Placeringen följer inte Trafikverkets riktlinjer om avstånd till väg, varför trafiksäkerheten kan ifrågasättas med föreslagen placering avseende skuggor, iskast etc. på länsväg 918. Etableringen stämmer inte överens med Trafikverkets "nollvision" med noll döda i trafiken. Placeringen innebär en intressekonflikt, där andra intressen än vindkraft äger företräde. Ur hälsoaspekt kan placeringen ifrågasättas med hänsyn till de närboendes utsättande för amplitudmodulerat och lågfrekvent ljud. Placeringen anses som olämplig då den bryter landskapsbilden, med hänsyn till befintliga verk i området. Förslaget följer bara ett fåtal av många riktlinjer.

Bakgrund

Bygg- och miljönämnden beslutade den 4 mars 2013, § 18/13, dnr BR 2011-70, att återremittera ärendet till förvaltningen för att invänta inarbetning av vindkraftsprogrammet i kommunens översiktsplan. Skälet till beslutet uppgavs vara att undvika felaktiga beslut och feltolkning av kommunens planarbete.

Beslutet överklagades till Länsstyrelsen som den 18 oktober 2013, dnr 403-3905-13, beslutade att upphäva nämndens beslut. Som skäl för beslutet angavs att plan- och bygglagstiftningen inte ger utrymme för att avvakta med beslut i avvaktan på att en kommunal översiktsplan kompletteras eller antas.

Överklagandet m.m.

GreenExtreme AB har överklagat beslutet och yrkar, som Länsstyrelsen uppfattar överklagandet, att beslutet ska upphävas och bygglov beviljas.

Bolaget anför i huvudsak följande. Ett vindkraftverk tar efter färdigställande ca 25-30 kvm i anspråk och närområdet kan även under verkets livstid användas för betesmark och brukbar åkermark. Det är främst under byggnationen som området inte kan nyttjas enligt tidigare förutsättningar. Området har en hög medelvind och ett vindkraftverk kan därför anses optimalt för att tillvarata de naturresurser som finns i kommunen. Översiktsplanen och det tematiska tillägget är inte juridiskt bindande. Åtgärden avviker från vindkraftsplanen i två avseenden; dels godkännande från markägare om ett vindkraftverk byggs inom 1000 meter från bostadshus och dels att vindkraftverket inte bör överstiga totalhöjden 150 meter. Etableringen uppfyller däremot kraven på max 40 dBA vid bostadshus samt riktvärdet om 8 timmar per år i skuggbildning. Trafikverket har gjort ett formellt fel i sitt remissförfarande. Bolaget anser dock att trafiksäkerheten vid länsväg 918 inte utgör ett hinder för vindkraftsbyggnationen. Det framgår inte av nämndens beslut vilka andra intressen i området som äger företräde framför vindkraftsutbyggnaden. Fåglar och fladdermöss har avhandlats och försiktighetsmått påtalar vad som bör göras för att undvika skada på dessa. En arkeologisk undersökning kommer att genomföras innan byggnationen. Ett vindkraftverk på 175 meter kommer av naturliga orsaker att synas i landskapet. Att nämnden hänvisar till befintliga verk i området är ett svepskäl för att undvika fler etableringar i närområdet. Nämnden bör specificera vilka riktlinjer bolaget bryter mot. Det finns inga direkta hinder mot vindkraftsutbyggnad i området. Vidare ifrågasätter bolaget om jäv förekommit med anledning av att Jonny Stålnapp tidigare varit med i intresseorganisationen Rättvis Vind. Ett beslut bör vara fattat och motiverat utifrån opartiska grunder och lagstiftningar.

Tillämpliga bestämmelser

Plan- och byggförordningen

Enligt 6 kap. 1 § 6 p plan- och byggförordningen (2011:338) (PBF) krävs det bygglov för vindkraftverk av viss storlek.

Plan- och bygglagen

Av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen (2010:900) (PBL) framgår att bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan om åtgärden inte strider mot områdesbestämmelser, inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 § och uppfyller de krav som följer av tillämpliga bestämmelser i 2 och 8 kap.

Enligt 2 kap. 1 § PBL ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen vid prövning av frågor enligt denna lag.

Av 2 kap. 2 § PBL framgår att prövningen ska syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 och 4 kap. 1-8 §§ ska tillämpas.

Enligt 2 kap. 6 § PBL ska byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till bl.a. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan. Byggnadsverk ska även utformas och placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till skydd mot uppkomst av trafikolyckor och behovet av en god trafikmiljö.

I 2 kap. 9 § PBL föreskrivs bl.a. att den planerade åtgärden inte får riskera att medföra fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet för omgivningen på annat sätt.

Miljöbalken

Av 3 kap. 1 § miljöbalken (1998:808) (MB) framgår att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Översiktsplan m.m.

För området gäller översiktsplanen Framtid Ödeshögs kommun 2010-2030, som antogs av kommunfullmäktige 2010-10-25, § 87. Översiktsplanen innehåller ingen vägledning kring hur marken på fastigheten Ryket 1:3 är avsedd att användas.

Kommunfullmäktige i Ödeshögs kommun antog 2010-10-25, § 88, ett vindkraftsprogram med riktlinjer för utbyggnad av vindkraft i skogsbygden och övergångsbygden. 2014-09-29 antog kommunfullmäktige samma vindkraftsprogram som ett tematiskt tillägg till översiktsplanen Framtid Ödeshögs kommun 2010-2030. I vindkraftsprogrammet anges bl.a. att bostadsbebyggelse som kan komma att påverkas av vindkraftsetablering finns inom programområdet. I den mån det innebär begränsningar för annans mark, ska det finnas en skriftlig överenskommelse mellan parterna som underlag för bygglovsbeslut. Riktlinjen är att vindkraftverk normalt aldrig bör placeras närmare enskilt bostadshus än 1000 meter. I de fall man har en dokumenterad överenskommelse mellan berörda parter kan man bygga närmare än 1000 meter till bostad.

Länsstyrelsens bedömning

Ansökan avser bygglov för uppförande av ett vindkraftverk. Verket har en effekt om 2 MW, navhöjd om 125 meter, rotordiameter om 100 meter och totalhöjd om 175 meter. Ansökan omfattar även anläggande av väg fram till verket, ledningsdragningar samt tillhörande teknikbod/transformatorstation.

Miljö- och byggnämnden har beslutat att avslå ansökan om bygglov. Länsstyrelsen har att pröva om nämnden haft fog för sitt beslut.

Förenlighet med miljöbalkens bestämmelser

Nämnden har angivit som skäl för sitt beslut att åtgärden inte är förenlig med bestämmelsen i 3 kap. 1 § MB. Nämnden har dock inte angivit på vilket sätt åtgärden inte är förenlig med bestämmelsen eller motiverat sitt ställningstagande i detta avseende. Det har enligt Länsstyrelsens mening inte heller framkommit några uppgifter som tyder på att

förutsättningarna i 3 kap. 1 § MB inte är uppfyllda. Länsstyrelsen finner därför att det inte finns skäl att avslå ansökan på denna grund.

Förenlighet med översiktsplan och övriga riktlinjer

Som skäl för sitt beslut har nämnden även angivit att placeringen är olämplig med hänsyn till tillägget till vindkraftsplanen, att ansökan avviker i för hög grad från tillägget samt att förslaget bara följer ett fåtal av många riktlinjer.

Nämnden har inte angivit på vilket sätt placeringen är olämplig med hänsyn till tillägget till översiktsplanen eller på vilket sätt ansökan avviker från tillägget. Nämnden har inte heller angivit vilka övriga riktlinjer som åsyftas som skäl för att avslå ansökan.

Länsstyrelsen konstaterar att en översiktsplan utgör ett viktigt vägledande dokument, exempelvis vid prövning av bygglovsansökningar, men att den inte är rättsligt bindande. Andra typer av riktlinjer är inte heller bindande. Länsstyrelsen finner mot bakgrund därav att det inte finns skäl att avslå ansökan med hänvisning till att åtgärden inte är förenlig med tillägget till översiktsplanen, avviker från tillägget eller enbart följer ett fåtal av många riktlinjer.

Intressekonflikt

Vidare har nämnden angivit att placeringen innebär en intressekonflikt där andra intressen än vindkraftsutbyggnad äger företräde.

Av 2 kap. 1 § PBL framgår att hänsyn ska tas till både allmänna och enskilda intressen vid prövningen. Nämnden har dock inte angivit vilka andra intressen som åsyftas eller varför dessa äger företräde. Länsstyrelsen finner därför att det inte finns skäl att avslå ansökan på denna grund.

Landskapsbild

Som skäl för beslutet att avslå ansökan har nämnden även angivit att placeringen anses olämplig då den bryter landskapsbilden, med hänsyn till befintliga verk i området.

Länsstyrelsen konstaterar att den plats där verket ska uppföras inte är belägen inom område som utgör riksintresse eller att platsen är skyddad på annat sätt. I ansökningshandlingarna anges att närmsta befintliga verk är beläget ca 2,6 km från den föreslagna platsen.

Enligt Länsstyrelsens mening är vindkraftverk till sin natur sådana att de sannolikt kommer att utgöra ett dominerande inslag i landskapsbilden oavsett lokalisering. Länsstyrelsen bedömer att det inte framkommit något i ärendet som tyder på att åtgärden skulle påverka landskapsbilden i det ifrågakvarande området på ett sådant sätt att det på grund därav finns skäl att avslå ansökan.

Trafiksäkerhet

Vidare har nämnden som skäl för sitt beslut angivit att placeringen inte följer Trafikverkets riktlinjer om avstånd till väg och att trafiksäkerheten på länsväg 918 kan ifrågasättas med hänsyn till skuggor, iskast etc. från verket.

Av handlingarna i ärendet framgår att Trafikverket har beretts möjlighet att yttra sig över ansökan. Av yttrandet framgår att Trafikverket inte har något att erinra mot verkets placering under förutsättning att säkerhetsavståndet till allmän väg inte understiger verkets totalhöjd. Trafikverket anger i yttrandet att säkerhetsavståndet klaras. I yttrandet anger Trafikverket även att det inom ramen för bygglovets även bör säkerställas att det inte finns någon risk för iskast mot allmän väg eller järnvägsanläggning. Detta kan ske genom tekniska åtgärder på vindkraftverket eller genom att verket placeras utanför riskavståndet.

Trafikverket har således inte haft något att erinra mot att verket uppförs på den ifrågavarande platsen. Det är dessutom möjligt att vidta tekniska åtgärder på verket för att minska risken för iskast och skuggor från verket. Nämnden kan bl.a., i samband med miljöanmälan, förelägga verksamhetsutövaren att tillse att sådana åtgärder vidtas. Länsstyrelsen bedömer därför att det saknas skäl att avslå ansökan med hänvisning till risken för iskast och skuggor mot vägen.

Buller

Nämnden har angivit att placeringen av verket kan ifrågasättas ur hälsoaspekt med hänsyn till de närboendes utsättande för amplitudmodulerat och lågfrekvent ljud.

I 2 kap. 9 § PBL anges att den planerade åtgärden inte får riskera att medföra fara för människors hälsa eller betydande olägenhet för omgivningen på annat sätt.

Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer och fast praxis bör ljudnivån från vindkraftverk vid bostäder inte överstiga 40 dBA.

Av ansökningshandlingarna framgår att ljudnivån beräknas uppgå till 40 dBA vid bostadshuset på fastigheten Ryket 1:3. Vid övriga bostadshus i området beräknas ljudnivån bli lägre. Länsstyrelsen bedömer mot bakgrund därav att verket kan godtas ut bullersynpunkt och uppfyller kraven i 2 kap. 9 § PBL.

Nämnden har, i samband med miljöanmälan avseende vindkraftverket, möjlighet att förelägga sökanden att tillse att ljudnivån från verksamheten vid bostäder inte överstiger 40 dBA.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis finner Länsstyrelsen att de skäl som Miljö- och byggnämnden angivit inte utgör grund för att avslå ansökan om bygglov för det ifrågavarande vindkraftverket. Beslutet ska därför upphävas och återlämnas till Miljö- och byggnämnden för fortsatt handläggning.

Övrigt

Länsstyrelsen har samma dag beslutat i ärende med dnr 505-2573-16 som avser överklagande av nämndens beslut gällande miljöanmälan för uppförande och drift av verket.

Hur man överklagar

Se bilaga (formulär 140, Mark- och miljödomstolen)

I den slutliga handläggningen har även miljöskyddshandläggare Göran Thunberg, miljöskyddsenheten, och samhällsbyggnadsdirektör Jan Persson, kultur- och samhällsbyggnadsenheten, deltagit.

Kristina H Samuelsson
Chefsjurist

Susanne Eriksson
Länsjurist

Kopia till:

Miljö- och byggnämnden i Ödeshögs kommun, 599 80 Ödeshög + dk

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga beslutet skall göra det i ett brev, som skickas till

Länsstyrelsen
581 86 LINKÖPING

Brevet måste ha kommit hit inom **tre veckor** från den dag då den som klagat fått del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet för prövning till *Mark- och miljödomstolen*.

I brevet skall du ange vilket beslut som överklagas och hur du vill att beslutet skall ändras. Uppge också namn, adress och telefonnummer.

Om du behöver fler upplysningar, kan du vända dig till länsstyrelsen.

Formulär 140 (2011)

